



**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ  
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ  
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

**17.10.2019**

**м.Ужгород**

**№ 57/14-р/к**

**Справа № 03-15/2019**

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу

Закарпатським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) під час виконання доручення Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) щодо здійснення дослідження ринку вивезення та захоронення побутових відходів встановлено, що комунальним підприємством «Виробниче управління комунального господарства» (далі – КП «ВУКГ») сформовано тарифи на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на підставі необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, застосування яких у розрахунку із споживачами може призвести до ущемлення економічних інтересів цих споживачів.

КП «ВУКГ» протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року КП «ВУКГ» відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району із часткою 100% відповідно.

За результатами розгляду справи № 03-15/2019 дії КП «ВУКГ» щодо формування тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на підставі необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що суперечить вимогам Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На порушника накладено штраф у розмірі 30 000,00 грн.

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-15/2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання з попередніми висновками у справі № 03-15/2019 від 01.10.2019 № 57-03/49п,

## **ВСТАНОВИЛА:**

### **1. Процесуальні дії**

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.07.2019 № 57/17-рп/к розпочато розгляд справи № 03-15/2019 відносно КП «ВУКГ» у зв'язку з наявністю в його діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Головою територіального відділення надіслано КП «ВУКГ» вимогу про надання інформації від 22.04.2019 № 57-02/750.
- (3) Листом від 09.07.2019 №57-02/1162 копію розпорядження про початок розгляду справи надіслано КП «ВУКГ».
- (4) Листом від 01.10.2019 № 57-02/1561 КП «ВУКГ» було направлено подання про попередні висновки у справі від 01.10.2019 № 57-03/49п.

### **2. Відповідач у справі**

- (5) Відповідачем у справі є комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства».
- (6) Відповідно до даних, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань щодо КП «ВУКГ»:
  - повне найменування: комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства»;
  - місцезнаходження юридичної особи: вул. Л.Толстого, 31 А, м. Свалява, 89300;
  - ідентифікаційний код юридичної особи: 03344409;
  - основний вид економічної діяльності: 38.11 Збирання безпечних відходів.
- (7) КП «ВУКГ» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має власні основні та оборотні засоби, поточні та інші рахунки у банківських установах, від свого імені укладає договори, набуває майнові та немайнові права, несе зобов'язання, виступає позивачем, відповідачем в суді, має печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити.
- (8) КП «ВУКГ» діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого рішенням Свалявської міської ради від 07.03.2019 № 242.
- (9) КП «ВУКГ» є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

### **3. Визначення монопольного (домінуючого) становища**

- (10) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №349-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 1 квітня 2002 року №317/6605 (далі – Методика), Відділенням проведено аналіз становища КП «ВУКГ» на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів.

#### **3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища**

- (11) У відповідності до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які)

випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються) (використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

### 3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (12) У відповідності до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установа переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють) (споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (13) Суб'єктом господарювання щодо якого здійснюється визначення монопольного (домінуючого) становища є комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства».

### 3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбається, (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (14) Об'єктом аналізу є ринок послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів

## 3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

### 3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (15) У відповідності до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (17) Закон України «Про відходи» дає визначення таким поняттям, як:
- операції поводження з відходами - збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
  - побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
  - тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;
  - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування;
  - послуги із захоронення побутових відходів - послуги з остаточного розміщення побутових відходів після їх перероблення (оброблення) у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів.

### 3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (18) Споживачами послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів.

### 3.3. Визначення товарних меж ринку

- (19) У відповідності до п.п.5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до іншого.
- (20) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (21) Одними з показників взаємозамінності товару є подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах.
- (22) При проведенні дослідження необхідно врахувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (23) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (24) Послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не мають взаємозамінних.
- (25) Таким чином, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів.

### 3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (26) Відповідно до п.6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (27) Відповідно до частини другої статті 35-1 Закону України «Про відходи» власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів укладають договори з виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, здійснюють оплату послуг з поводження з побутовими відходами та забезпечують роздільне збирання побутових відходів.
- (28) Частиною третьою статті 35-1 Закону України «Про відходи» передбачено, що виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (29) Згідно інформації КП «ВУКГ», протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року товариство надавало послуги з вивезення твердих побутових відходів споживачам

(населенню, бюджетним установам та іншим споживачам) м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району.

- (30) Захоронення твердих побутових відходів відбувається шляхом остаточного розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах.
- (31) Захоронення твердих побутових відходів здійснюється на полігоні твердих побутових відходів, власником якого є КП «ВУКГ», за адресою: вул. Першотравнева, № 119 «Г», м. Свалява.
- (32) При визначенні територіальних меж також враховано, що:
- суб'єкти господарювання – виробники твердих побутових відходів (фізична або юридична особа, діяльність якої призводить до утворення відходів), які знаходяться в одному регіоні та мають технологічні зв'язки;
  - у зв'язку з цим порівняно невисокий рівень транспортних витрат, враховуючи у тому числі необхідність транспортування спеціалізованим автотранспортом;
  - споживачі (населення, юридичні та фізичні особи-підприємці) послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів знаходяться в одному регіоні.
- (33) Таким чином, для споживачів м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району отримання послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів споживачам за межами діяльності КП «ВУКГ» є недоцільним.
- (34) У зв'язку із зазначеним, територіальними (географічними) межами ринку визначено територію м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району.

### **3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єкта господарювання на ринку – часові межі ринку**

- (35) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- (36) КП «ВУКГ» протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року є єдиним суб'єктом господарювання, яке здійснює вивезення та захоронення твердих побутових відходів у м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району.
- (37) Інші суб'єкти господарювання на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів в межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району протягом вказаного періоду не діяли. Тобто, конкурентів у КП «ВУКГ» на цьому ринку у визначених територіальних межах не має.
- (38) Отже, часовими межами ринку визначено 2018 рік та I-ий квартал 2019 року - проміжок часу, протягом якого залишається незмінною структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

### **3.6. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку**

#### *3.6.1. Обсяг ринку на якому визначається монопольне (домінуюче) становище*

- (39) Обсяг наданих КП «ВУКГ» послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів у визначених часових межах складають:
- послуги з вивезення твердих побутових відходів у 2018 році – 6,24 тис.т на суму 2192,96 тис.грн.; у I-му кварталі 2019 року – 1,62 тис.т на суму 592,26 тис.грн.;
  - послуги із захоронення твердих побутових відходів у 2018 році – 10,04 тис.т на суму 2423,71 тис.грн.; у I-му кварталі 2019 року – 2,48 тис.т на суму 618,64 тис.грн.

#### *3.6.2. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку*

- (40) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монополіне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.
- (41) Конкуренти КП «ВУКГ» на досліджуваному ринку відсутні, оскільки жоден суб'єкт (новий або діючий), який надає (планує надавати) послуги, що складають товарні межі визначеного ринку, відповідно до Закону України «Про відходи», не має можливості здійснювати вивезення та захоронення твердих побутових відходів в досліджуваних територіальних та часових межах ринку.

### **3.7. Визначення потенційних конкурентів**

- (42) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (43) Конкуренти КП «ВУКГ» на досліджуваному ринку відсутні, оскільки жоден суб'єкт (новий або діючий), який надає (планує надавати) послуги, що складають товарні межі визначеного ринку, відповідно до Закону України «Про відходи», не має можливості здійснювати вивезення та захоронення твердих побутових відходів в досліджуваних територіальних та часових межах ринку.

### **3.8. Визначення бар'єрів вступу (виходу) на ринок та потенційних конкурентів**

- (44) Відповідно до пункту 1.3 Методики бар'єрами вступу на ринок є обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання складати конкуренцію суб'єктам господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (45) Бар'єрами вступу суб'єктів господарювання на ринок послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів є:
- необхідність наявності виробничих потужностей, зокрема, відповідного обладнання, спеціалізованого автотранспорту, персоналу, зайнятого безпосередньо наданням послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів, місця видалення твердих побутових відходів – полігон ТПВ;
  - наявність документів дозвільного характеру, зокрема рішення органу місцевого самоврядування, яким визначено виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів, паспорту місця видалення відходів, відповідної інструкції з експлуатації полігона тощо.

### **3.9. Установлення монополіного (домінуючого) становища**

#### *3.9.1. Визначення частки суб'єкта господарювання на ринку*

- (46) На вимогу Відділення від 22.04.2019 № 57-02/750 КП «ВУКГ» листом від 21.05.2019 № 278 повідомило, що підприємство в територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району є єдиним спеціалізованим підприємством, з необхідними критеріями та має необхідну базу з вивозу та захоронення твердих побутових відходів. Тобто, конкурентів КП «ВУКГ» немає.
- (47) Отже, протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів у територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району КП «ВУКГ» не має жодного конкурента.

#### *3.10. Загальні висновки щодо визначення монополіного (домінуючого) становища*

- (48) Таким чином, урахувавши вищенаведене, за результатами діяльності 2018 року та I-го кварталу 2019 року КП «ВУКГ» займає монополіне (домінуюче) становище на

ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району.

#### 4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

##### 4.1. Обставини справи

- (49) Згідно із пунктом 9 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 року № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 318), плата за надані послуги нараховується щомісяця відповідно до умов договору і тарифів, що формується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами» (далі – Порядок формування тарифів).
- (50) Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.
- (51) Відповідно до абзацу десятого пункту 2 Порядку формування тарифів, тариф на послуги - грошовий вираз витрат із збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів, розрахований на основі економічно обґрунтованих планових витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість.
- (52) Згідно із пунктом 3 Порядку формування тарифів, формування тарифів на послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції.
- (53) Згідно із пунктом 8 зазначеного Порядку формування тарифів, тарифи на послуги визначаються окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні).
- (54) На вимогу Відділення від 22.04.2019 № 57-02/750 КП «ВУКГ» листом від 21.05.2019 № 278 надало розрахунки тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів, затверджених рішеннями виконавчого комітету Свалявської міської ради від 02.03.2018 № 36 та від 26.02.2019 № 24.
- (55) Розрахунки тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів наведені в таблиці:

№ з/п	Показник	один. виміру	сума витрат	
			2018 рік	2019 рік
<b>Вивезення твердих побутових відходів</b>				
1	Прямі матеріальні витрати	грн.	255461,00	290435,00
2	Прямі витрати на оплату праці	грн.	380304,00	446304,00
3	Загальновиробничі витрати	грн.	238242,00	329505,00
4	Інші прямі витрати	грн.	423752,00	407347,00
5	Планована виробнича собівартість	грн.	1297759,00	1473591,00
6	Адміністративні витрати (15%)	грн.	194664,00	221039,00
7	Витрати із збуту (5 %)	грн.	64888,00	73679,00
8	Повна планована виробнича собівартість	грн.	1557311,00	1768309,00
9	<b>Укладено договорів на вивезення ТПВ (запланований обсяг вивезення ТПВ)</b>	куб.м.	<b>22586</b>	<b>24102</b>
10	Повна планована виробнича собівартість вивезення 1 куб.м.	грн.	68,95	73,37

Захоронення твердих побутових відходів				
1	Прямі матеріальні витрати	грн.	416279,00	447284,00
2	Прямі витрати на оплату праці	грн.	268380,00	306630,00
3	Загальновиробничі витрати	грн.	166127,00	226382,00
4	Інші прямі витрати	грн.	521088,00	555890,00
5	Планована виробнича собівартість	грн.	1371874,00	1536186,00
6	Адміністративні витрати (15%)	грн.	205781,00	230428,00
7	Витрати із збуту (5 %)	грн.	68594,00	79809,00
8	Повна планована виробнича собівартість	грн.	1646249,00	1843423,00
9	<b>Укладено договорів на захоронення ТПВ (запланований обсяг захоронення ТПВ)</b>	куб.м.	<b>35241</b>	<b>38002</b>
10	Повна планована виробнича собівартість вивезення 1 куб.м.	грн.	46,71	48,51

- (56) Відповідно до пункту 4 Порядку формування тарифів річний план надання послуг розробляється окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами на підставі фактичного та прогнозованого обсягів надання послуг з урахуванням техніко-економічних факторів, зокрема таких, як:
- зміна обсягів надання послуг в результаті економічного розвитку населеного пункту, підвищення вимог щодо якості послуг;
  - підвищення рівня технологічного процесу поводження з побутовими відходами, заміна амортизованого обладнання, здійснення заходів щодо автоматизації та механізації виробництва, застосування прогресивних енергозберігаючих технологій;
  - підвищення рівня організації виробництва та умов організації праці шляхом удосконалення операційно-виробничого планування, систем управління, матеріально-технічного забезпечення господарської діяльності.
- (57) Згідно із формою № 1-ТПВ (річна) «Звіт про поводження з твердими побутовими відходами», затвердженої наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 19 вересня 2006 року № 308, обсяг збирання та перевезення змішаних твердих побутових відходів у 2017 році становив 37789 куб.м., у 2018 році – 25148 куб.м.
- (58) Отже, при порівнянні фактичного та запланованого (прогнозованого) обсягу вивезення твердих побутових відходів встановлено, що фактичний обсяг вивезення твердих побутових відходів у 2018 році був вищим запланованого обсягу вивезення твердих побутових відходів на 2562 куб.м.
- (59) Відповідно до податкової декларації екологічного податку (додаток 3), форма якої затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 715, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 вересня 2015 року за № 1052/27497, за 2017 рік розміщено відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах у розмірі 9448,3 тонни, за 2018 рік – 10044,1 тонни.
- (60) Також, КП «ВУКГ» листом від 21.05.2019 № 278 надало інформацію щодо обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, зокрема, у 2018 році вивезено твердих побутових відходів у обсязі 25148 куб.м., у I-му кварталі 2019 року – 6501 куб.м., у 2018 році захоронено твердих побутових відходів у обсязі 40176 куб.м., у I-му кварталі 2019 року – 9903 куб.м.
- (61) Тобто, розміри фактичних обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів за 2018 рік є вищими за прогнозовані обсяги, які були включені до розрахунку тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів, затверджені рішеннями виконавчого комітету Свалявської міської ради від 02.03.2018 № 36 та від 26.02.2019 № 24, що призвело до завищення розмірів тарифів.



- (62) КП «ВУВКГ» листом від 14.08.2019 № 444 на розпорядження адміністративної колегії Відділення від 09.07.2019 № 57/17-рп/к надало пояснення щодо фактичних обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів за 2018 рік, які були вищими за прогнозовані обсяги, на підставі яких здійснено розрахунки тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів та затверджені рішеннями виконавчого комітету Свалявської міської ради від 02.03.2018 № 36 та від 26.02.2019 № 24.
- (63) Зокрема, різниця між фактичними та прогнозованими обсягами фактичних обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів зумовлена створенням/розширенням приватних підприємств у сфері торгівлі, з яким було укладено договори на надання зазначених послуг, збільшенням обсягу вивезення твердих побутових відходів з існуючими споживачами, заселенням новозбудованих багатоповерхових будинків. Такі показники неможливо було врахувати при плануванні.
- (64) Прогнозування – це науково-обґрунтований процес передбачення на майбутній період обсягів продажу товарів, які носять імовірнісний характер, і здійснюваний на основі відповідної інформації за минулі роки з врахуванням зміни в перспективі факторів, що впливають на його результат.
- (65) Відділенням встановлено, що КП «ВУКГ» при здійсненні розрахунку тарифів з вивезення та захоронення твердих побутових відходів не було враховано фактичні обсяги надання зазначених послуг, наприклад при розрахунку тарифів на 2019 рік не враховано фактичний обсяг наданих послуг за 2018 рік, зокрема, за 2018 рік обсяг вивезення твердих побутових відходів становив 25148 куб.м., на 2019 рік було заплановано вивезення твердих побутових відходів на 24102 куб.м., що є меншим на 1046 куб.м.

*4.2. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку.*

- (66) Вищенаведені дії КП «ВУКГ» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів у територіальних (географічних) межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району, оскільки, у цьому випадку жоден з учасників цього ринку не зміг би одноособово, на протязі певного часу вчиняти необґрунтовані дії із встановлення умов реалізації товару та не зазнавати при цьому збитків внаслідок суттєвого зменшення попиту на свою продукцію.
- (67) За умов наявності конкуренції, між учасниками зазначеного ринку відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції». За наявності конкуренції, споживач мав би можливість відмовитись від послуг підприємства, що його не влаштовує, та обрати іншого надавача послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів. За таких обставин, підприємство, щоб утримати споживача, уникало б створення умов, що можуть призвести до втрати споживача без достатніх на те підстав.
- (68) В даному випадку конкуренція на зазначеному ринку відсутня і КП «ВУКГ» має можливість встановлювати умови придбання споживачами послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів, зловживаючи монопольним становищем.
- (69) Встановлення необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що використовувались при розрахунку тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що у свою чергу призвело до

встановлення необґрунтованих розмірів цих тарифів, та призвело до негативних наслідків для споживачів цих послуг.

- (70) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (71) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним становищем забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з Законом.
- (72) Пунктом 1 частини другої статті 13 вищенаведеного Закону зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається як встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

#### *4.3. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.*

- (73) Ураховуючи вищенаведене, дії комунального підприємства «Виробниче управління комунального господарства» щодо формування тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на підставі необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що суперечить вимогам Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

### **5. Заперечення Відповідача та їх спростування**

- (74) На подання про попередні висновки у справі, яке було надіслано Відповідачеві листом від 01.10.2019 № 57-02/1561 КП «ВУКГ» зауважень, заперечень та доказів, що їх підтверджують не надало.
- (75) На засіданні адміністративної колегії КП «ВУКГ» повідомило, що з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції погоджується, а також зобов'язується не вчиняти порушень законодавства про захист економічної конкуренції в майбутньому (лист від 17.10.2019 року).

### **6. Висновки у справі**

- (76) Таким чином, доказами зібраними у справі, доводиться, що КП «ВУКГ» займаючи протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів у територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району, своїми діями, які полягають у формуванні тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на підставі необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що суперечить вимогам Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010, що призвело до встановлення завищених розмірів тарифів на такі послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом

2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

## 7. Визначення розміру штрафу

- (77) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (78) Згідно з абзацом 2 частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення у вигляді у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку передбачено накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (79) Відповідно до копії форми 2 «Звіт про фінансові результати» за 2018 рік чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) КП «ВУКГ» у 2018 році становив 8715,00 тис. грн.
- (80) При визначенні розміру штрафу враховано обставини:
- надання всіх необхідних документів і пояснень;
  - КП «ВУКГ» не чинило перешкод під час розслідування обставин у справі;
  - порушення вчинено КП «ВУКГ» вперше;
  - важкий фінансовий стан КП «ВУКГ»;
  - зобов'язання КП «ВУКГ» не вчиняти порушень законодавства про захист економічної конкуренції в майбутньому.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 12<sup>1</sup>, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

### ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства» (місцезнаходження юридичної особи: вул. Л.Толстого, 31 А, м. Свалява, 89300; ідентифікаційний код 03344409) займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з вивезення та захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Свалява, с. Драчино, с. Тибава та с. Мала Мартинка Свалявського району по 100 % відповідно.

2. Визнати дії комунального підприємства «Виробниче управління комунального господарства» (місцезнаходження юридичної особи: вул. Л.Толстого, 31 А, м. Свалява, 89300; ідентифікаційний код 03344409) щодо формування тарифів на послуги з вивезення та захоронення твердих побутових відходів на підставі необґрунтованих (занижених) обсягів вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що суперечить вимогам Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 року № 1010, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом встановлення таких цін, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Зобов'язати комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства» (місцезнаходження юридичної особи: вул. Л.Толстого, 31 А, м. Свалява, 89300; ідентифікаційний код 03344409) припинити порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що повідомити Відділення у двомісячний строк з дня отримання рішення.

4. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, на підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накладити на комунальне підприємство «Виробниче управління комунального господарства» штраф у розмірі 30 000,00 (тридцять тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення-  
голова колегії

\_\_\_\_\_

В. Шаленик